

Rigsdagstidende.

1854. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 324

Femte Session.

103die Møde.

Mandagen den 6te Marts Aften.

(Fortf.)

Jagerslev (fortsat): Paa de Steder, hvor Huustugten tidligere har været anvendt, og hvor man af den Grund har havt den fletteste Sort Lyende, seer man Heste og Redskaber behandlede paa en Maade, som maa gjøre Enhver i høi Grad ængstelig for, at noget Saadant skulde handles Huusbønder, som behandle Lyendet paa en anden Maade. Jeg troer, at man i det Hele taget skal virke, hvad man formaaer, til at gjøre Forholdet mellem Huusbønde og Lyende saa fast som muligt; men man skal ikke laane sin Haand til Noget, som i en meget betydelig Grad gjør det løsere, end det hidtil har været. Med Hensyn til § 10 have vi samme Medlemmer gjort det Forslag, at den aldeles skal bortfalde. Vi have i Noten ved § 40 anført vor Mening om, at dette Uendningsforslag skal bortfalde, hvis det under Nr. 2 stillede vedtages; thi, naar det bestemmes, at Lyendeforhold paa Landet ikke maae indgaaes paa kortere Tid end et halvt Aar, hvad jeg endnu bestandigt haaber vil blive vedtaget, saa er det os naturligvis ligegyldigt, hvilken Bestemmelse der træffes for Maanedstjenesten. Der er af en anden æret Rigsdagsmand stillet et Uendningsforslag til § 14, som jeg ogsaa meget gjerne skal give min Stemme til; det gaaer ud paa, at Lyende under 14 Aars Alderen, eller som i en saadan er under Confirmations Forberedelse, ikke er pligtigt at flytte med Huusbønden ud over Sognets Grændser. Naar man kender Forholdet i de Classer, hvor Børn, saa tidligt som i det 14de Aar eller i en yngre

Alder, blive nødsagede til at tage Tjeneste, saa er det Saadanne, hvor Vilkaarene ere meget ringe, og hvor det saavel for Lyendet, der kun faaer en ganske lille Løn, som for Forældrene, er vigtigt at have dem saa nær ved, at Moderen med ringe Bekostning kan holde deres høist tarvelige Klæder i brugbar Stand, hvorimod Saadant ikke vil kunne skee, naar Lyendet skal være nødsaget til at flytte saa langt bort, at det blioer unddraget Moderens Pleie og Omsorg.

Mathiasen: Ved det Uendningsforslag, jeg har stillet til § 14, har jeg ganske rigtigt, som den ærede Taler nys bemærkede, havt de fattige Forældres Børn for Die, som maae ud at tjene i en saa ung Alder, som deres Kræfter nogenslunde tillade dem at virke, og i Almindelighed kun forsynede med meget saa og maadelige Klædningsstykker. Disse Tjenesteforhold stiftes, i Reglen med Huusbønden i samme By eller selsamme Sogn, for at Forældrene jævnlig kunne føre Tilsyn med Børnens Klæder og Reenlighed, og Børnene i Fritiden gjensidigen kunne besøge Forældrene i samme Diemed, ligesom det ogsaa kan være beregnet paa, at Børnene skulle søge Skolegang i en vis Alder, eller i en senere Alder gaae til Confirmation hos Sognets Præst. Ligesom jeg nu ikke tvivler om, at det vil være mange af det ærede Things Medlemmer bekendt, at Lyendeforhold med disse unge Mennesker stiftes under den af mig udtalte Forudsætning, saa tør jeg ogsaa haabe, at det vil erkendes for at være ubarmhjertigt imod dem, om Huusbønden ved en pludselig Flytning til andre Egne skulde kunne udryde Børnene af dette Forhold til Forældrene, og den Forudsætning, under hvilken Lyendeforholdet var stiftet, ligesom det ogsaa ville afbryde Skolegangen og den muligt paa-